

Obvestila poljedelcem

Izdaja Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Cesta žalskega tabora 2, 3310 Žalec

Urednik: Silvo Žveplan, e-pošta uredništva: silvo.zveplan@ihps.si

Uredniški odbor: Silvo Žveplan, Alenka Ferlež Rus, dr. Magda Rak Cizej, dr. Barbara Čeh, Gregor Leskošek

ISSN 2536 - 2321 (za spletno izdajo)

Letnik 30, št. 3

22. april 2021

VARSTVO ŽIT PRED BOLEZNIMI

Silvo Žveplan, univ. dipl. inž. kmet.

Fenološki razvoj žitnih posevkov

Na območju Spodnje Savinjske doline je večina posevkov ozimnih pšenic in ozimnih ječmenov v razvojnih fazah začetka kolenčenja (BBCH 30-31), nekateri zgodnejši posevki že v fazi drugega kolenca (BBCH 32). Posevki jarin so v fenofazah od vznika do razvoja listov (BBCH 08-13).

Škropljenje žitnih posevkov:

Na posevkih ozimnega ječmena je ponekod prisoten ječmenov listni ožig, nekoliko večji je na posameznih njivah napad z ječmenovo mrežasto pegavostjo. **Prag za zatiranje ječmenove mrežaste pegavosti je, ko se pri 10 % rastlin pojavijo pege na vsaj treh listih. V suhih pomladih lahko z zatiranjem zavlačujemo, dokler ni presežen tudi prag škodljivosti za pepelasto plesen. Prag za zatiranje ječmenovega listnega ožiga je dosežen, ko najdemo 35 % rastlin z dobro razvitimi posameznimi pegami.**

Pri pregledih posevkov ozimnih pšenic bodite pozorni na okužbe s **pšenično listno pegavostjo**. Okužbe najprej zasledite na spodnjih listih. Te se kažejo v obliki rumeno zelenih do rjavkasto zelenih podolgovatih pegah na katerih se kasneje razvijejo drobni temni piknidiji, ki so vidni s prostim očesom. **Za zatiranje se odločite, če najdete septorijske pege na zgornjih treh listih pri več kot 10 % rastlin.**

Pri pregledu ozimnih posevkov v zadnjih dneh še nismo zasledili okužb žit z žitno pepelovko. **Prag za škropljenje v fazi kolenčenja pri ozimni pšenici je presežen, ko najdemo žitno pepelovko na treh zgornjih listih bili pri 30 % rastlin. Pri ječmenu je v času cvetenja prag škodljivosti presežen, ko žitno pepelovko najdemo na zastavičarju pri več kot 20 % rastlin.**

V prihodnjih dneh, ko pričakujemo nestanovitno vreme in višje temperature, lahko pričakujemo povečan obseg okužb s prej omenjenimi boleznimi. Pri prvem škropljenju, v času kolenčenja, se pri izbiri pripravkov odločite za tiste, ki imajo širši spekter delovanja in zatirajo več bolezni hkrati (pšenično listno pegavost, ječmenovo mrežasto pegavost, ječmenov listni ožig in žitno pepelovko).

V pomoč, pri odločitvi in uporabi ustreznega fungicida, je preglednica vseh dovoljenih fungicidov za rabo med vegetacijo v posevkih strnih žit v RS v letu 2021.

Legenda za preglednico:

uporaba v (p-pšenica, pd- pšenica durum, j-ječmen, o-oves, t-tritikala, r-rž, pr-pira, jj-jari ječmen, oz. r-ozimna rž)

MU = manjša uporaba (»Učinkovitost in fitotoksičnost FFS pri uporabi na navedenih gojenih rastlinah ni bila preverjena, zato odgovornost v zvezi z uporabo tega FFS na navedenih gojenih rastlinah prevzame uporabnik«).

*** za FFS velja omejitev uporabe na najožjih vodovarstvenih območjih (VVO1), pri pridelovalcih v izbranih KOPOP ukrepih!**

FFS zaloge v uporabi do....**

Preglednica 1: Dovoljeni fungicidi za uporabo med vegetacijo v posevkih strnih žit v RS v letu 2021

FFS uporaba v žitih	AKTIVNA SNOV	ODM. L(kg)/ha	K (dni)	SPEKTER DELOVANJA	
				PŠENICA	JEČMEN
AMISTAR (p, j, r, t)	azoksistrobin	1,0	35	rje iz rodu Puccinia, rjavenje pšeničnih plev	rje iz rodu Puccinia, ječmenov listni ožig
ASCRA XPRO (p, j, r, o, t)	biksafen fluopiram protiokonazol	1,2 – 1,5	ČU	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, pšenična listna pegavost, rjavenje pšeničnih plev, lomljivost žitnih bilk, temna pegavost pšenice, fuzarioze	žitna pepelovka, ječmenova rja, ječmenova mrežasta pegavost, ječmenov listni ožig, ramularijska pegavost, lomljivost žitnih bilk
AVTAR 75 NT (p)	mankozeb	2,0	14	listne pegavosti iz rodu Septoria	
BALTAZAR** (p, j, o, r) do 1.3.2022	tebukonazol	1,0	42	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, fuzarioze	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, ječmenov listni ožig
BOUNTY (p, j, o, r, t)	tebukonazol	0,6	35	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, pšenična listna pegavost, fuzarioze	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, ječmenov listni ožig
BUZZ ULTRA DF (p)	tebukonazol	0,33	35	rje iz rodu Puccinia, žitna pepelovka, fuzarioze, pšenična listna pegavost	
CARAMBA (p, j, oz, r, t)	metkonazol	1,5	35	fuzarioze, pšenična listna pegavost, rje iz rodu Puccinia	ječmenova rja
CHAMANE (p, j, o, r, t)	azoksistrobin	1,0	35	rje iz rodu Puccinia, rjavenje pšeničnih plev, pšenična listna pegavost	ječmenova mrežasta pegavost, rje iz rodu Puccinia, žitna pepelovka, ječmenov listni ožig
COMRADE (p, j, r)	azoksistrobin ciprokonazol	0,75 – 1,0	42	rje iz rodu Puccinia, pšenična listna pegavost	rumena rja, ječmenov listni ožig, ječmenova mrežasta pegavost
COSAN (p, j, t, r)	žveplo	5 -7,5	35	žitna pepelovka	žitna pepelovka
DITHANE DG Neotec (p)	mankozeb	2,0	14	listne pegavosti iz rodu Septoria	
DITHANE M-45 (p)	mankozeb	2,0	14	listne pegavosti iz rodu Septoria	
ELATUS ERA (p, j, r, t; MU pr, o)	benzovindiflupir protiokonazol	1,0	42	rje iz rodu Puccinia, pšenična listna pegavost, rjavenje pšeničnih plev, fuzarioze	ječmenov listni ožig, ječmenova mrežasta pegavost, ječmenova ramularijska pegavost, ječmenova rja
ELATUS PLUS (p, j, r, t; MU pr, o)	benzovindiflupir	0,75	42 (ČU j,o)	rje iz rodu Puccinia, pšenična listna pegavost, rjavenje pšeničnih plev	ječmenov listni ožig, ječmenova mrežasta pegavost, ječmenova ramularijska pegavost, ječmenova rja
EMINENT 125 EW (p)	tetrakonazol	1,0	35	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, pšenična listna pegavost, rjavenje pš. plev	
FAXER (p, r, t)	prokloraz	1,0	35	zmanjševanje okužb s pšenično listno pegavostjo in lomljivostjo žitnih bilk	
FLEXITY (p, j, o)	metrafenon	0,5	35	žitna pepelovka, zmanjševanje okužb z lomljivostjo žitnih bilk	žitna pepelovka
FOLICUR EW 250 (p, j, o, r)	tebukonazol	1,0	42	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, fuzarioze	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, ječmenov listni ožig
IMTREX XE (p, j, r, t; MU o)	fluksapiroksad	2,0	ČU	rje iz rodu Puccinia, pšenična listna pegavost, zmanjševanje okužb z žitno pepelovko in delno zmanjševanje okužb z lomljivostjo žitnih bilk	žitna pepelovka, ječmenova rja, ječmenova mrežasta pegavost, ječmenov listni ožig, ramularijska pegavost
KEYPRO (oz. p)	ciprokonazol	1,0	35	rje iz rodu Puccinia, zmanjševanje okužb listnih pegavosti iz rodu Septoria	
KUMULUS DF (p, j, r, t)	žveplo	5,0 – 7,5	35	žitna pepelovka	žitna pepelovka
LIBRAX (oz. p, j, r, oz. t)	fluksapiroksad metkonazol	1,33 – 2,0	35	žitna pepelovka, helmintosporiozna pegavost pšenice, pšenična listna pegavost, rje iz rodu Puccinia,	žitna pepelovka, ječmenov listni ožig, ječmenova mrežasta pegavost, ječmenova ramularijska pegavost
MAGNELLO (p)	difenokonazol tebukonazol	1,0	ČU	rjavenje pšeničnih plev, pšenična rja, zmanjševanje okužb s pšenično listno pegavostjo in fuzariozami	
MANFIL PLUS 75 WG (p)	mankozeb	2,0	14	listne pegavosti iz rodu Septoria	
MANKOZ 75 WG** (p) do 31.7.2021	mankozeb	2,0	14	listne pegavosti iz rodu Septoria	
MICROTHIOL DISPERSS (p, j, r, t)	žveplo	5,0 – 7,5	35	žitna pepelovka	žitna pepelovka

FFS uporaba v žitih	AKTIVNA SNOV	ODM. L(kg)/ha	K (dni)	SPEKTER DELOVANJA	
				PŠENICA	JEČMEN
MICROTHIOL SC (p, j, r, t)	žveplo	5,0 – 7,5	35	žitna pepelovka	žitna pepelovka
MICROTHIOL SPECIAL (p, j, r, t)	žveplo	5,0 – 7,5	35	žitna pepelovka	žitna pepelovka
MIRADOR 250 SC (p, j, r, t)	azoksistrobin	1,0	35	rje iz rodu Puccinia, rjavenje pšeničnih plev	rje iz rodu Puccinia, zmanjševanje okužb z ječmenovim listnim ožigom
MIRADOR FORTE (p, j, t)	azoksistrobin tebukonazol	1,5 – 2,0	35	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, pšenična listna pegavost, rjavenje pšeničnih plev	žitna pepelovka, ječmenova mrežasta pegavost
MIRADOR XTRA (p, j, o, r, t)	azoksistrobin ciprokonazol	1,0	ČU	žitna pepelovka, pšenična rja, rumena rja, za zmanjševanje okužb rjavenja pšeničnih plev, pšenične listne pegavosti in helmintosporiozne pegavosti pšenice	žitna pepelovka, ječmenova rja, ječmenov listni ožig, ječmenova mrežasta pegavost
MIZONA (p, pd, j, pr)	fluksapiroksad piraklostrobin	1,0	35	pšenična listna pegavost, pšenična rja	ječmenov listni ožig, zmanjševanje okužb ječmenove mrežaste pegavosti
ORIUS 25 EW (jj, p, r, t)	tebukonazol	1,0	ČU	žitna pepelovka, zmanjševanje okužb s pšenično listno pegavostjo in rjami ter za delno zmanjševanje okužb s fuzariozami	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, zmanjševanje okužb z ječmenovo mrežasto pegavostjo
ORTIVA (p, j, r, t)	azoksistrobin	1,0	35	rje iz rodu Puccinia, rjavenje pšeničnih plev	rje iz rodu Puccinia, zmanjševanje okužb z ječmenovim listnim ožigom
PENNZOZEB 75** DG (p) do 4.1.2022	mankozeb	2,0	28	listne pegavosti iz rodu Septoria	
PEPELIN (p, j, t, r)	žveplo	5,0 – 7,5	35	žitna pepelovka	žitna pepelovka
PLEXEO (p, j, t, oz. rž)	metkonazol	1,5	35	rje iz rodu Puccinia, zmanjševanje okužb s pšenično listno pegavostjo in fuzariozami	ječmenova rja
POLYVERSUM (p, j, t, r, o)	pythium oligandrum M1	0,1	1	listne pegavosti iz rodu Septoria, fuzarioze, helmintosporioza kličnih listov	listne pegavosti iz rodu Septoria, fuzarioze, helmintosporioza kličnih listov
PRAKTIS (oz. p)	protiokonazol	0,8	35	rje iz rodu Puccinia, zmanjševanje okužb listnih pegavosti iz rodu Septoria in fuzarioz na klasu	
PRIAXOR EC (oz. p, j, t, r)	fluksapiroksad piraklostrobin	1,5	35	helmintosporiozna pegavost pšenice, žitna pepelovka, pšenična listna pegavost, rje iz rodu Puccinia	žitna pepelovka, ječmenova rja, ječmenov listni ožig, ječmenova mrežasta pegavost, ječmenova ramularijska pegavost
PROCER 300 EC (p, pd, j, r, t)	protiokonazol	0,65	ČU	pšenična rja, zmanjševanje okužb s pšenično listno pegavostjo, temno pegavostjo pšenice in fuzariozami	ječmenova rja, ječmenova mrežasta pegavost, zmanjševanje okužb s fuzariozami
PROMINO 300 EC (p, pd, j, r, t)	protiokonazol	0,65	ČU	pšenična rja, zmanjševanje okužb s pšenično listno pegavostjo, temno pegavostjo pšenice in fuzariozami	ječmenova rja, ječmenova mrežasta pegavost, zmanjševanje okužb s fuzariozami
PROSARO (j, p, r, t)	protiokonazol tebukonazol	1,0	35	žitna pepelovka, pšenična rja, rjavenje pšeničnih plev, pšenična listna pegavost, zmanjšanje okužb s fuzariozami in snežno plesnijo	žitna pepelovka, ječmenova rja, ječmenov listni ožig, ječmenova mrežasta pegavost
PROTENDO 300 EC (p, j, r, t)	protiokonazol	0,65	35	žitna pepelovka, rumena in rjava rja, fuzarioze klasa, pšenična listna pegavost, rjavenje pšeničnih plev, zmanjševanje okužb s temno pegavostjo pšenice	žitna pepelovka, ječmenova rja, ječmenova mrežasta pegavost, fuzarioze klasa, ječmenov listni ožig
RETENGO (p, j, r, t)	piraklostrobin	1,25	35	helmintosporiozna pegavost pšenice, rje iz rodu Puccinia	ječmenova rja, ječmenova mrežasta pegavost, zmanjševanje okužb z ječmenovim listnim ožigom, omejevanje sončnih opeklin
REVCARE (p, j, t, r, o)	mefentriflukonazol piraklostrobin	1,5	35	pšenična listna pegavost, pšenična in rumena rja	ječmenov listni ožig, ječmenova mrežasta pegavost, ječmenova ramularijska pegavost
REVYSTAR (p, pd, j, t, o, pr)	mefentriflukonazol	1,5	35	pšenična listna pegavost, pšenična in rumena rja, žitna pepelovka	ječmenova rja, zmanjševanje okužb z ječmenovim listnim ožigom, ječmenovo mrežasto pegavostjo, ječmenovo ramularijsko pegavostjo
REVYSTAR XL (p, j, r, t)	fluksapiroksad mefentriflukonazol	0,75 - 1,5	35	pšenična listna pegavost, pšenična in rumena rja	ječmenova rja, ječmenov listni ožig, ječmenova mrežasta pegavost, ječmenova ramularijska pegavost
REVYTREX (p, j, r, t)	fluksapiroksad mefentriflukonazol	1,125	35	pšenična in rumena rja, zmanjševanje okužb s pšenično listno pegavostjo	zmanjševanje okužb z ječmenovim listnim ožigom, ječmenovo mrežasto in ramularijsko pegavostjo

FFS uporaba v žitih	AKTIVNA SNOV	ODM. L(kg)/ha	K (dni)	SPEKTER DELOVANJA	
				PŠENICA	JEČMEN
SEGURIS XTRA (p, j)	azoksistrobin ciprokonazol izopirazam	1,0	35	pšenična pepelovka, pšenična rja, rjavenje pšeničnih plev, pšenična listna pegavost	ječmenova mrežasta pegavost, ječmenova ramularijska pegavost, ječmenova pepelovka, ječmenova rja
SILTRA XPRO (j, p, r, o, t)	biksafen protriokonazol	1,0	ČU	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, pš. listna pegavost, žitne pegavosti in progavosti (Pyrenophora, Helminthosporium spp.), fuzarioze klasa, lomljivost žitnih bilk	ječmenova ramularijska pegavost, žitna pepelovka, ječmenova rja, ječmenova mrežasta pegavost, ječmenov listni ožig
SIRENA (p, j, t, oz. rž)	metkonazol	1,5	35	rje iz rodu Puccinia, zmanjševanje okužb s pšenično listno pegavostjo in fuzariozami	ječmenova rja
SPHERE 535 SC** (p, j) do 1.3.2022	ciprokonazol trifloksistrobin	0,5	35	rje iz rodu Puccinia, zmanjševanje okužb s pšenično listno pegavostjo in pš. pepelovko	ječmenov listni ožig, zmanjševanje okužb z ječmenovo mrežasto pegavostjo, ječmenovo pepelovko in ječmenovo rjo
STAR TEBUKONAZOL** (p, j, o, r) do 1.3.2022	tebukonazol	1,0	42	žitna pepelovka, fuzarioze, rje iz rodu Puccinia	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, ječmenov listni ožig
TARTAROS 300 EC (p, pd, j, r, t)	protriokonazol	0,65	ČU	pšenična rja, zmanjševanje okužb s pšenično listno pegavostjo, temno pegavostjo pšenice in fuzariozami	ječmenova rja, ječmenova mrežasta pegavost, zmanjševanje okužb s fuzariozami
TAZER 250 SC (oz. p, j)	azoksistrobin	0,8	35	žitna pepelovka, ržena rja, zmanjševanje okužb z rjavenjem pšeničnih plev, pšenično listno pegavostjo in fuzariozami	ječmenova rja, ječmenov listni ožig, ječmenova mrežasta pegavost, zmanjševanje okužb s fuzariozami
TEBUSHA 25% EW (p, j, r, t)	tebukonazol	1,0	35	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, zmanjševanje okužb z rjavenjem pšeničnih plev in fuzariozami	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, zmanjševanje okužb s fuzariozami
TERN (p)	fenpropidin	0,75	35	žitna pepelovka	
THIOVIT JET (p, j, t, r)	žveplo	5,0 – 7,5	35	žitna pepelovka	žitna pepelovka
TOPSIN – M** (p, t) do 19.10.2021	tiofanat - metil	1,1	42	fuzarioze	
UNIVERZALNI FUNGICID (p, j, t, r, o)	pythium oligandrum M1	0,1	1	listne pegavosti iz rodu Septoria, fuzarioze, helmintosporioza kličnih listov	listne pegavosti iz rodu Septoria, fuzarioze, helmintosporioza kličnih listov
VELOSTAR (p, j)	azoksistrobin	1,0	ČU	rje iz rodu Puccinia, rjavenje pšeničnih plev	rje iz rodu Puccinia, zmanjševanje okužb z ječmenovim listnim ožigom
VERTIPIN (p, j, o, t)	žveplo	6,0	3	žitna pepelovka, zmanjševanje okužb s pšenično listno pegavostjo	žitna pepelovka
VINDEX 80 WG (p, j, t, r)	žveplo	5,0 – 7,5	35	žitna pepelovka	žitna pepelovka
ZAFTRA AZT 250 SC (p, j, t, r)	azoksistrobin	1,0	35	rje iz rodu Puccinia, rjavenje pšeničnih plev	rje iz rodu Puccinia, zmanjševanje okužb z ječmenovim listnim ožigom
ZAMIR (p, t, oz. r)	prokloraz tebukonazol	1,5	42	žitna pepelovka, pšenična rja, zmanjševanje okužb s pšenično listno pegavostjo in delno zmanjševanje okužb s fuzariozami	
ZANTARA (p, j, r, t; MU o)	biksafen tebukonazol	1,5	35	žitna pepelovka, rje iz rodu Puccinia, rjavenje pšeničnih plev, pšenična listna pegavost, temna pegavost pšenice, fuzarioze, snežna plesen	žitna pepelovka, ječmenov listni ožig, ječmenova mrežasta pegavost, rje iz rodu Puccinia, ječmenova ramularijska pegavost, fuzarioze
ZOXIS 250 SC (p, j, r, t)	azoksistrobin	1,0	35	pšenična listna pegavost, rje iz rodu Puccinia	rje iz rodu Puccinia, ječmenov listni ožig, ječmenova mrežasta pegavost

Pred uporabo FFS pozorno preberite priložena navodila za uporabo in opravite škropljenje v skladu s predpisanimi navodili!